

ASOCIACE STROJNÍCH INŽENÝRŮ

PF 2016

Bulletin Asociace strojních inženýrů vydává pro své členy
Adresa: ASI, Technická 4, 166 07, Praha 6
www.asicr.cz

Slavnostní zasedání k založení A.S.I. a SIA

Ze zahájení, hovoří děkan M. Valášek

*Zleva u stolu R. Zbožínek, F. Vdoleček, B. Lacko,
V. Daněk, R. Šťastný, T. Vampola*

**„Každý, kdo se přestane učit, je starý ať je mu 20 nebo 80.
Každý kdo se stále učí zůstává mladý.“**

Henry Ford

OBSAH

Slavnostní zasedání k jubileu Asociace a SIA	4
Úvodní slovo Daniela Hanuse na slavnostním zasedání 14. 10. 2015	5
<i>František Vdoleček - A.S.I. Brno</i> 25 (20) let klubu A.S.I. Brno	8
<i>Dr. Ing. Jaroslav Synáč, Dr. Ing. Blanka Vlčková</i> Klub A.S.I. Turbostroje Plzeň – 16 let	13
<i>Prof. Ing. Václav Cyrus, DrSc.</i> Konference Turbostroje 2015 – Současné trendy při návrhu, výpočtu a zkoušení turbostrojů	16
<i>Doc. Ing. Branislav Lacko, CSc.</i> 120. výročí založení České matice technické (1895-2015)	18
<i>Doc. Ing. Branislav Lacko, CSc.</i> Konference ARAP 2015	19
 ZPRÁVY Z ČINNOSTI A.S.I.	
Zasedání Senátu A.S.I. dne 5.11.2015 v Liberci	20
Technické úterky v 1. pololetí 2016	21
 SPOLEČENSKÁ KRONIKA ČLENŮ ASI	
Vzpomínka na Ing. Karla Engliše, EUR ING	22
Václav Daněk – osmdesátpět let	23
Prof. Ing. Stanislav Holý, CSc. osmdesátníkem	24
Jubilea členů v roce 2016 Klub Praha	25
Životní jubilea členů klubu Brno v roce 2016	25
Rejstřík obsahu Bulletinů 2015	26

Slavnostní zasedání k jubileu Asociace a SIA

K 25. výročí založení A.S.I. a k 150. výročí Spolku inženýrů a architektů jsme na Strojní fakultě ČVUT 14. října zorganizovali slavnostní zasedání s účastí hostů z vysokých škol, průmyslu a společenských organizací. Mezi nimi byli děkan pražské Strojní fakulty Michael Valášek i bývalý ministr průmyslu a obchodu Miroslav Grégr. Více jak 50 zástupců výboru Asociace, klubů A.S.I. a hostů vyslechl hlavní referát prezidenta A.S.I. doc. Ing. Daniela Hanuse, CSc. a pozdravný projev děkana Valáška. Za zakládající členy Asociace promluvil s osobní vzpomínkou prof. Ing. Stanislav Holý, CSc. Projev docenta Hanuse je uveden v následující části tohoto bulletinu. Profesor Valášek ve svém vystoupení vyzdvihl Asociaci jako spolek, který je aktem občanské společnosti, dobrovolností občanů a zájemem pro rozvoj kultivovaného inženýrství. Inženýr Grégr uvedl své vzpomínky na období zakládání Asociace i Svazu průmyslu. Jednání pozdravila proděkanka Drábková, Ing. Štěpán, docent Trojan aj. Ve druhé části zasedání bylo předáno nejvyšší ocenění A.S.I. - medaile Leonarda da Vinci profesoru Valáškoví, Ing. Štěpánovi, prof. Pavlíkovi a Ing. Čechovi. Zakládajícím a dosud aktivním členům, nositelům tohoto ocenění z minula, inženýrům Václavu Cyrusovi, Václavu Daňkovi, Rudolfu Dvořákovi, Stanislavu Holému a Ivanu Šebestovi byla předána Čestná uznání A.S.I. Účastníci oslav pak obdrželi brožury „ASI – 25 let“ a „SIA – 150 let“, které jsme k těmto výročím vydali.

V návaznosti na oslavy byly naše kluby osloveny, aby sepsaly vzpomínky na své založení a o své činnosti. Tuto historii sepsali v klubu Plzeň a v klubu Brno a jsou hlavním obsahem tohoto čísla bulletinu. Příští číslo budeme vydávat v období březen – duben 2016 a budou v něm pokyny i (složenky) pro platbu členského příspěvku na rok 2016.

Jménem redakce a také hlavního výboru vše nejlepší v novém roce 2016 přeje

Ing. Josef Vondráček, tajemník výboru A.S.I.

Redakční rada

Toto číslo Bulletinu připravil redakční kolektiv klubu Praha ve složení:
Ing. Josef Vondráček, Ing. Václav Daněk, CSc.

Úvodní slovo Daniela Hanuse na slavnostním zasedání 14. 10. 2015

Vážené dámy a pánové, milé kolegyně a kolegové, přátelé,

Je mi velkým potěšením a ctí Vás přivítat na slavnostním shromáždění u příležitosti 25. výročí založení naší Asociace strojních inženýrů v České republice. Naši oslavu pořádáme také v rámci Roku průmyslu a technického vzdělávání, významné akce vyhlášené naším partnerem, Svazem průmyslu a dopravy.

Zvláště bych chtěl přivítat pana emeritního ministra, pana docenta Miroslava Grégra, pana emeritního prorektora ČVUT v Praze, pana profesora Miloslava Pavlíka, děkana Fakulty strojní České vysokého učení technického v Praze, pana profesora Michaela Valáška, děkana Fakulty strojní Technické univerzity v Liberci, pana profesora Petra Lenfelda, emeritního děkana Fakulty strojní Západočeské univerzity v Plzni, pana docenta Jiřího Staňka, Paní proděkanku Vysoké školy báňské, Technické univerzity Ostrava, paní docentku Sylvu Drábkovou, ředitele pro rozvoj Škoda – Doosan Plzeň, pana inženýra Jiřího Fialu, prezidenta České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, pana Ing. Pavla Křečka, místopředsedu Českého svazu vědeckotechnických společností, pana docenta Zdeňka Trojana, předsedu Technické inspekce České republiky, pana Ing. Oldřicha Kühlera, prezidenta Asociace inovačního podnikání, pana docenta Karla Šperlinga, generálního sekretáře Asociace inovačního podnikání, pana docenta Pavla Švejdu, prezidenta Českého svazu stavebních inženýrů, pana Ing. Pavla Štěpána, poradce prezidenta Svazu průmyslu a dopravy, pana Ing. Borise Dlouhého, pana předsedu Senátu ASI, Ing. Františka Kulovaného, členy Senátu ASI, vážené kolegyně NTD ASI, členy klubů ASI v regionech České republiky a všechny milé kolegyně a vzácné hosty.

Vážené dámy a pánové, sešli jsme se dnes na půdě Fakulty strojní ČVUT v Praze, kde právě před 25 lety byl z iniciativy prvního revolučního rektora ČVUT v Praze, zesnulého profesora Stanislava Hanzla a dalších dvou

našich kolegů, zesnulého profesora Antonína Lišky a přítomného pana profesora Stanislava Holého, ustaven přípravný výbor pro založení Asociace strojních inženýrů. Motivem pro založení naší asociace bylo navázat na slavnou tradici Spolku Inženýrů a architektů SIA, jehož 150. výročí založení si rovněž v této době připomínáme. Naše asociace vznikla společně s dalšími občanskými a profesními sdruženími v převratné době bezprostředně po Sametové revoluci v procesu demokratického přerodu naší země a postupného vytváření občanské společnosti. Hlavním cílem bylo vytvořit platformu pro sdružování profesních inženýrů a techniků v oboru strojního inženýrství v tehdejší České a Slovenské federativní republice, pečovat o jejich odborný a profesní růst a spolupracovat s průmyslem a s technickými univerzitami s cílem napomáhat strojnímu inženýrství a uplatnění strojních inženýrů v průmyslu, výzkumu a školství. Vizí zakladatelů asociace bylo vybudování inženýrské komory na stejném principu jako v ostatních demokratických vyspělých zemích Evropy a světa. Politická reprezentace však tento záměr nepodporovala a naše asociace byla založena v rámci zákona o sdružování občanů. Po rozpadu Československa pokračovala činnost asociace v rámci nově ustavené České republiky a se slovenskými kolegy přirozeně pokračovala podle možností spolupráce a přátelské vztahy.

Asociace a její členové se významně sloužili o vědecký pokrok v oblasti strojního inženýrství a zejména pak o jeho praktické uplatnění v inovativních návrzích nových strojů a technologií a jejich realizacích. Významné počiny našich členů byly oceněny udělením cen Česká hlava i dalšími významnými cenami.

Například v roce 2003 byla udělena cena Invence Česká hlava prof. Michaelu Valáškoví a Ing. Františku Petrů za vývoj unikátního horizontálního obráběcího centra TRIJOINT 900H, založeném na paralelní hybridní kinematice, v roce 2004 byla udělena Národní cena Česká hlava prof. Jaroslavu Němcovi za celoživotní přínos k rozvoji československého jaderného

programu v oblasti materiálového inženýrství, v roce 2008 byla udělena cena Invence Česká hlava prof. Miroslavu Šťastnému za vyřešení problematiky redukce vysokofrekvenčních vibrací parních potrubí v sekundární části jaderné elektrárny Temelín, v roce 2013 byla udělena Mimořádná cena poroty Česká hlava společnosti TAJMAC – ZPS a. s. Zlín, reprezentované jejím generálním ředitelem a naším bývalým prezidentem, Ing. Radomírem Zbožínkem, za mimořádný inovativní počín a vývoj vícevětevného automatu a konečně v tomto roce byly uděleny Zlaté medaile Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně dvěma našim kolegům, doc. Miroslavu Grégrovi a prof. Petru Zunovi za jejich celoživotní tvůrčí technickou práci a dosažené inovační činy. Vedle těchto příkladů vynikající práce ve prospěch vědeckého a technologického pokroku a rozvoje našeho průmyslu je možné uvést řadu dalších vynikajících počínů strojních inženýrů a inovativních realizací průmyslových společností, které tak přispívají k ekonomické prosperitě našeho státu.

Mezi významné aktivity naší asociace patří pravidelně pořádané mezinárodní vědecké konference zaměřené do oblasti proudových strojů a energetiky TURBOSTROJE a spolupráce na pořádání mezinárodních symposií v oboru experimentální mechaniky DANUBIA – ADRIA, pravidelně pořádané odborné přednášky pro studenty a odbornou veřejnost na různá aktuální témata v rámci již tradičních Technických úterků ASI, řada dalších odborných aktivit pořádaných našimi regionálními kluby, besedy a odborné exkurze.

Asociace strojních inženýrů České republiky a její sekce Normotvorné technické dokumentace je tvůrcem a autorem speciálně vyvinutých technických norem pro navrhování a provozování zařízení jaderných elektráren typu VVR, které byly v nedávné době doplněny o normy pro navrhování a provoz nejaderných energetických celků. Normy jsou schvalovány v oblasti jaderných zařízení Státním ústavem pro jadernou bezpečnost a v nejaderné oblasti Technickou inspekcí České republiky a jsou závaznými technickými normami pro uvedené oblasti.

Významnou součástí asociace je Senát ASI, který sdružuje představitele průmyslu, a je poradním orgánem ASI. Spolupráce s prů-

myslem je významným přínosem pro zlepšování kvality naší práce a jejího zaměření a vytváří podmínky pro dobré uplatnění strojních inženýrů a zejména čerstvých absolventů strojních fakult technických univerzit v průmyslu.

Asociace strojních inženýrů spolupracuje s významnými domácími průmyslovými sdruženími a je jejími členy: Svazem průmyslu a dopravy a Asociací inovačního podnikání. Velice si vážíme zájmu našich průmyslových partnerů o spolupráci a jsme přesvědčeni o její vzájemné prospěšnosti. Vždyť bez inženýrů by nebylo pokroku a bez strojních inženýrů by náš průmysl prakticky nemohl plnohodnotně existovat.

Chtěl bych při této příležitosti ujistit naše průmyslové partnery a také partnerské strojní fakulty technických univerzit v České republice, že profesní organizace strojních inženýrů si je vědoma významu celoživotního vzdělávání a profesního rozvoje inženýrů a je připravena v této oblasti spolupracovat.

Dále bych chtěl připomenout, že inženýrství v současné době již není vymezeno úzce oborově. Právě naopak má charakter mezioborové či víceoborové činnosti a vyžaduje spolupráci celé řady oborů lidské činnosti. Například stroje a strojní systémy se neobejdou bez sofistikovaných systémů řízení s významným uplatněním elektroniky a elektrických částí, rovněž tak i jejich uplatnění v lékařství, v chemickém průmyslu, v potravinářském průmyslu, v zemědělství, ve stavebnictví a v dalších oblastech lidské činnosti vyžaduje pro jejich vývoj široké mezioborové znalosti.

Je proto velmi důležitá spolupráce mezi oborově specifickými inženýrskými spolky, svazy či asociacemi. Asociace strojních inženýrů České republiky, podle současného znění občanského zákona zapsaný spolek, je připravena k takovému spolupráci. Je velmi zajímavé a také poučné, jak byl strukturován náš předchůdce SIA, k jehož odkazu se hlásíme. Sjednocoval inženýry původně v Království českém, později v Republice československé všech tehdejších inženýrských oborů, strojního, chemického, stavebního inženýrství a architektury.

Vážené dámy a pánové, na závěr mého projevu bych chtěl poděkovat všem kolegyním a kolegům za jejich obětavou práci pro asociaci

a zejména pak těm, kteří se ve funkcích jejich volených funkcionářů zasloužili o její rozkvět.

Jsou to především bývalí prezidenti asociace, prof. Stanislav Hanzl a Ing. Radomír Zbožínek, dále bývalí předsedové Výboru ASI prof. Stanislav Holý, prof. Jan Macek, bývalý tajemník ASI, Ing. Bohuslav Brix a Ing. Václav Daněk, CSc. a bývalý předseda NTD prof. Ing. Stanislav Vejvoda, CSc.

Chtěl bych také vyjádřit poděkování a úctu zakládajícím členům asociace, kteří jsou dosud aktivní za jejich obětavou práci a věrnost asociaci, Prof. Ing. Stanislavu Holému, CSc., Ing. Václavu Daňkovi, CSc., Prof. Ing. Václavu Cyrusovi, Dr.Sc., Ing. Rudolfo Dvořákovi, Dr.Sc., Prof. Ing. Stanislavu Vejvodovi, CSc. a Ing. Josefu Vondráčkovi.

Závěrem bych chtěl poděkovat Fakultě strojní ČVUT v Praze a všem jejím děkanům, již zesnulým Prof. Ing. Josefu Šestákovi, Dr.Sc. a Prof. Ing. Antonínu Liškovi, CSc., dále Prof. Ing. Petru Zunovi, CSc., Dhc., Prof. Ing. Janu Mackovi, Dr.Sc., Prof. Ing. Františku Hrdličkovi, CSc. a Prof. Ing. Michaelu Valáškoví, Dr.Sc. za možnost vyvíjet naši činnost v prostorách Fakulty strojní ČVUT a za jejich podporu. Obec strojních inženýrů a techniků si velice váží úzké spolupráce a přátelských kolegiálních vztahů s akademickou sférou, bez které by její poslání nemohlo být naplněno.

Vážené dámy, vážení pánové, děkuji vám za pozornost.

Doc. Sylva Drábková, doc. Jiří Staněk, prof. Petr Lenfeld

...konec zasedání

25 (20) let klubu A.S.I. Brno

František Vdoleček - A.S.I. Brno

Začátky

V poslední době jsme absolvovali oslavy založení naší Asociace strojních inženýrů a v této souvislosti odezněla celá řada oficiálních informací i vzpomínek účastníků, kteří se před čtvrtstoletím pokoušeli o znovuvzkříšení tradic SIA a posléze alespoň o návaznost v podobě A.S.I. Když byla A.S.I. zakládána, byla představa, že pro rozjezd její činnosti se využije návaznost na strukturu strojních fakult, tehdy ještě v nerozděleném Československu. V rámci dnešní ČR tak hrála vedle Prahy velmi významnou úlohu i Strojní fakulta VUT v Brně. Při ní se již v roce 1990 zorganizovala skupina zájemců o členství v budoucí stavovské organizaci, a jak bylo připomenuto na celostátních oslavách, byla to část oněch cca 300 členů, které vykazovala A.S.I. při oficiální registraci na Ministerstvu vnitra na začátku roku 1991.

Brněnský klub v těchto měsících přípravných jednání zastupoval v Praze tehdejší děkan, prof. Ing. Jaromír Slavík, CSc., za vydatné organizační podpory prof. Ing. Josefa Vačkáře, CSc. Tito pánové zorganizovali v Brně skupinu zájemců a připravili vše, aby se ihned po ustavující valné hromadě A.S.I. v únoru 1991 mohla sejít s cca měsíčním odstupem i ustavující valná hromada brněnského klubu, kde byl mj. zvolen i první výbor tohoto, dodnes po Praze nejpočetnějšího klubu naší asociace.

Předsedou prvního klubového výboru byl zvolen prof. Slavík a prof. Vačkář se stal tajemníkem brněnského klubu. Dalšími členy výboru pak byli (již bez titulů) pánové: Babinský, Benža, Humár, Lacko, Sláma Jiří, Sláma Josef, Vdoleček. Jednání se zúčastňoval i ing. (později prof.) Vejvoda, který byl v tu dobu zástupcem brněnského klubu v hlavním výboru A.S.I. v Praze.

S postupem doby se ve výboru vystřídala řada dalších členů, ale po celou dobu ho vedli pouze dva předsedové. Od počátku existence klubu až do své smrti v červnu 2005 to byl prof. J. Slavík. Po jeho smrti ho vystřídal ve funkci předsedy doc. Lacko, který vede klub dodnes.

Profesor Slavík, první předseda klubu Brno

Doc. Lacko, současný předseda klubu Brno

V prvním období, v devadesátých letech vykazovaly všechny kluby ASI relativně samostatnou činnost, ale vše se dělo pod jednotnou hlavičkou celorepublikové organizace. V polovině devadesátých let byl odsouhlasen přechod na právní subjektivitu jednotlivých klubů, což tehdy umožnila i novela příslušných zákonů. Této nové možnosti postupně využily všechny kluby A.S.I., ale náš brněnský byl zřejmě prvním. Dalším mezníkem historie klubu se tak stal podzim roku 1995, kdy v průběhu října

a listopadu byl registrován A.S.I. Klub Brno jakožto samostatný právní subjekt s vlastním IČ, registrací u Finančního úřadu Brno i svým bankovním účtem. Proto také ona 20 v názvu, která říká, že právě v těchto dnech jsme si mohli připomenout také dvacáté výročí získání právní subjektivity našeho klubu.

Přelom století

tomto období, spadajícím do přelomu století vyvíjel náš klub relativně bohatou činnost. Jednak jsme v jistém období paralelně s pražskými technickými úterky, pořádali jednou měsíčně čtvrtetní technické přednášky, jednak se podařilo zorganizovat několik běhů kvalifikačních kurzů pro konstruktéry a obsluhy tlakových a zdvihacích zařízení. Člensky asi nejatraktivnější byly především technicky zaměřené exkurze, kdy jsme navštívili řadu elektráren a dalších zajímavých podniků a míst. Lze vzpomenout například Dlouhé Stráně, Melk, Gabčíkovo, Helfštýn, sklárny ve Valašském Meziříčí, Auto Škoda Mladá Boleslav a další. Tehdy byla také nejširší členská základna, která čítala bezmála ke stovce členů.

Část účastníků exkurze na Helfštýn

Procházka po hrázi elektrárny/přehrady v Melku
(v popředí ing. Babinský, vzadu prof. Slavík)

Doc. Humár, Ing. Řezanina a prof. Slavík u vstupu
do Muzea Škody Ml. Boleslav

Exkurze na Gabčíkovo – jedna z informačních
tabulí u elektrárny

Exkurze na Gabčíkovo – účastníci kolem regulátoru
lopatek rozváděcího kola jedné z turbín

Exkurze na Gabčíkovo – odpočinek s výhledem na přehradu (čelem sedí zleva ing. Šafář, ing. Maštovský a doc. Lacko)

S postupem času se ale aktivita vytrácela, a utlumovala, takže v posledních letech jsme již nedokázali exkurze zorganizovat pro slabý zájem, kdy nejsme schopni naplnit zájemci autobus, respektive jeho slabší polovinu, a zbytek míst tradičně nabídnout výhodně zájemcům z řad studentů. Pořádat exkurzi pro osádku dvou osobních automobilů nepovažujeme za adekvátní činnost. Podobně v oblasti kvalifikačních kurzů by byla potřebná akreditace pro vzdělávací činnost, takže se od kurzů přešlo spíše k seminářům a workshopům, kde se snažíme o zprostředkování výměny názorů a zkušeností, či o připomenutí významných mezníků v technických oborech.

Seminář o nejistotách měření – přednáší prof. Palenčár z Bratislavy, za předsednickým stolem ing. Vdoleček a prof. Slavík

Seminář o nejistotách měření v popředí doc. Vlk a doc. Sládek – dlouholetí a zakládající členové našeho klubu

Asi nejvýznamnější akcí v tomto směru byl seminář, Strojní inženýři pro XXI. Století, který se konal v roce 2003. Předcházelo mu několik setkání zástupců nejrůznějších organizací, které působí v resortu strojírenství. Ty se uskutečnily rovněž z naší brněnské iniciativy, ale neměly valnější výsledky, protože se zpravidla vždy dostavili zástupci jiných společností. V úvodu roku 2003 se tedy sešel velmi reprezentativně zastoupený seminář na výše uvedené téma v prostorách FSI VUT v Brně, jehož závěry se snažily nasměrovat činnost nejen A.S.I., ale i dalších organizací a institucí pro další léta.

Seminář Strojní inženýři pro XXI. Století zahajuje člen výboru A.S.I. a děkan FSI VUT prof. Ing. Josef Vačkář, CSC., který nad seminářem také převzal záštitu

Reprezentativní předsednictvo semináře: Zleva děkan FSI, zástupce SPČR, zástupce MPO, rektor VUT a zástupce MŠ

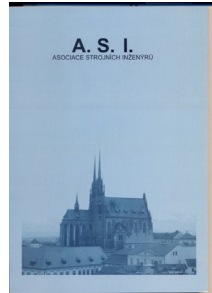
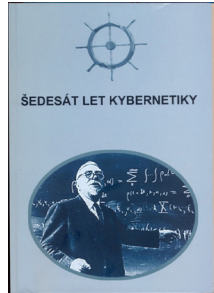
Nedávná minulost a současnost

V posledním desetiletí a současnosti se činnost soustředila především na snahy o zachování členské základny, zajištění vydání mnoha čísel našeho Bulletinu A.S.I. a organizování různých odborných a vzpomínkových seminářů. Cca od začátku nového století rovněž fungují webové stránky klubu, které jsou s jistotou periodicitou aktualizovány.

V posledních letech je naše členská základna stabilizována mezi 50 až 60 členy, mnozí starší členové sami ukončují členství, některé bohužel vyřadila z našich řad jejich smrt. S některými se loučíme pro pasivitu a ztrátu kontaktu s nimi, zatímco nově se nám daří občas získat zejména některé naše doktory. V letošním roce tak registrujeme v klubu 55 členů. Výrazně se rovněž spolupodílíme na vydávání Bulletinu A.S.I., kdy až na ojedinělou výjimku zajišťujeme každoročně vydání jednoho čísla, a to jak po stránce obsahové, tak pokud možno i finanční.

Jak již bylo uvedeno výše, činnost spočívá především v organizování odborných seminářů, ať již samostatně, či ve spolupráci s dalšími organizacemi a institucemi, a to v počtu jeden až dva ročně. Tak lze například vzpomenout semináře Kybernetika na prahu XXI. století, Kybernetika a společnost, Kybernetika po 50 letech, 55 let kybernetiky, Programovací jazyk Pascal po 25 letech, Šedesát let kybernetiky. Spolupřádali jsme Principia Cybernetica 2008, Management rizik a bezpečnost strojů

z pohledu současné legislativy a konkurenceschopnosti výroby, pořádaný v rámci doprovodného programu MSVB 2006, organizovali jsme i návštěvy veletrhů ve Vídni a řadu dalších akcí.

Titulní a zadní stránka publikace, vydané k 60. výročí kybernetiky

Seminář 60 let kybernetiky – doc Lacko předává slovo přednášejícímu – emeritnímu rektorovi VUT prof. Ing. Petru Vavřinovi, DrSc.

Účastníci semináře k 60. výročí kybernetiky

Návštěvníci VIENNA-TEC 2012 sledují exponát v expozici robotů

Pohled do sálu akce „Trendy robotizace“ – doprovodný program veletrhu Ampér 2014 (klub Brno byl spoluorganizátorem tohoto semináře)

Za dobu existence jsme několikrát organizovali a hostili jednání celorepublikového shromáždění zástupců, nebo jednání senátu. Bohužel v posledních letech se naše situace v tomto směru mírně zkomplikovala. Před několika lety jsme díky rekonstrukci fakulty přešli do provizorního režimu, který měl původně trvat několik měsíců (3 – 6) ale výsledek je ten, že momentálně jsme začali v provizoriu již čtvrtý rok. To se samozřejmě odráží částečně i na těchto vzpomínkách, protože řada materiálů je dočasně (na avizované 3 měsíce, které trvají déle než 3 roky) uložena ve skladovacích prostorách mimo fakultu, a tedy vlastně nepřístupná. Není tedy vždy možno uvádět přesná data událostí apod.

Z nejnovějších akcí se v závěru letošního roku ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně uskutečnily vzpomínkové semináře

k 120. výročí České matice technické a ke 200. výročí narození první programátorky „ADA 200“.

Seminář k 120. výročí ČMT - doc. Lacko a prof. Čaha před zahájením

Seminář k 120. výročí ČMT – neformální diskuse s občerstvením závěrem semináře

Jak již bylo vzpomenuáno, výbor brněnského klubu prošel za těch cca 24 let řadou obměn. V dnešní době pracuje pod vedením předsedy doc. Ing. Branislava Lacka, CSc. a jeho dalšími členy jsou Olga Davidová, Petr Kmoch, Petr Koška, Pavel Mazal, Jiří Michele, Bořek Řezanina, Karel Soukup, František Vdoleček a Daniel Zuth, takže až na dva členy došlo ke kompletní obměně jeho složení. V průběhu celé existence brněnského klubu se do práce výboru na delší období zapojil také Martin Halva, a jen velmi krátce, a vlastně pouze symbolicky, i Bronislav Foller.

Klub A.S.I. Turbostroje Plzeň – 16 let

Dr. Ing. Jaroslav Synáč, Dr. Ing. Blanka Vičková - Klub Turbostroje Plzeň

Důležitá data:

- 1. 1. 1999 – přípravné práce vedoucí k založení klubu
- 23. 3. 1999 – ustavující schůze Klubu A.S.I.-Turbostroje-Plzeň (dále jen Klub)
- 26. 3. 1999 – zaregistrování Klubu

V době svého vzniku měl Klub 12 členů, kteří byli zaměstnání ve ŠKODA ENERGO s.r.o. Výbor pracoval ve složení:

Předseda: Prof. Ing. Miroslav Šťastný DrSc.

Jednatelka: Dr. Ing. Blanka Vičková

Hospodářka: Helena Volopichová

Člen výboru: Dr. Ing. Jaroslav Synáč

Prof. Ing. Miroslav Šťastný, DrSc.

Pro svoji činnost našel Klub podporu u vedení ŠKODA ENERGO s.r.o.

Na počátku byly formulovány hlavní směry činnosti Klubu:

- Věnovat se technickým námětům stěžejním pro společnost ŠKODA ENERGO s.r.o.
- Pro členy klubu pořádat přednášky s odbornou tematikou
- Členové klubu se budou podílet na přípravě seminářů nebo konferencí tematicky zaměřených na širokou problematiku konstrukce a provozu lopatkových strojů.

V prvním roce své činnosti uspořádali členové klubu šest odborných přednášek, kterých se zúčastnili členové klubu i zaměstnanci ŠKODA ENERGO s.r.o. V dalším roce se činnost rozšířila o uspořádání jednodenního semináře o parních turbínách. Požadání každoročních seminářů od roku 2010 nahradily dvoudenní konference, které Klub pořádá ve dvouletém cyklu ve spolupráci s Doosan Škoda Power, s.r.o. a Fakulty strojní Západočeské univerzity (dále jen ZČU) v Plzni.

Významnou událostí bylo uspořádání prestižní evropské konference Turbomachinery 2003, která se konala v Praze a na jejím úspěšném uspořádání se podílel také Klub A.S.I. Praha. Tato konference se koná každé dva roky ve významných evropských městech. Praha se tak stala prvním městem ve střední a východní Evropě, které konferenci Turbomachinery pořádalo. Největší zásluhu na tom měl předseda Klubu A.S.I.-Turbostroje-Plzeň Prof. Ing. Miroslav Šťastný, DrSc, který je zakládajícím členem Evropského výboru pro Evropskou periodickou konferenci „Turbomachinery - Fluid Dynamics and Thermodynamics“.

Členové mezinárodního předsednictva evropské konference Turbomachinery 2003

Jeden z účastníků konference Turbomachinery 2003 při přednášce

V roce 2004 Klub pořádá v Plzni mezinárodní workshop Turbomachinery. Jeho účastníci byli zástupci univerzit v Gdaňsku, Poznani, Drážďanech, Stuttgartu a ZČU.

Průběh jednání workshopu Turbomachinery

Účastníci workshopu na exkurzi v Doosan Škoda Power

Nezapomínáme ani na životní jubilea těch osobností, které se významným způsobem podíleli na rozvoji oboru parní turbíny a byli významnými pracovníky výrobce parních turbín v Plzni. Mezi takové patřil také Prof. Dr. Ing. Jan Jůza, člen rady vědeckých a technických institucí, který byl vynikajícím odborníkem v mnoha oblastech týkajících se konstrukce a provozu parních turbín. Byl nositelem mnoha ocenění, za zásluhy o výzkum termofyzikálních vlastností vody a vodní páry mu byl udělen titul „Honorary Fellow of the I.A.P.S.“. Konference Turbostroje 2005 byla věnována stému výročí jeho narození.

Mezi účastníky konference jsme přivítali dceru a syna Prof. Dr. Ing. Jana Jůzy (vpravo)

Podobně v roce 2012 byla konference věnována 80. výročí narození významné osobnosti v oboru aerodynamiky parních turbín a současně předsedovi klubu A.S.I – Turbostroje - Plzeň, Prof. Ing. Miroslavu Šťastnému DrSc.

Prof. Ing. Miroslav Šťastný, DrSc., stál u vzniku aerodynamické laboratoře parních turbín Škoda, a dlouhou dobu řídil výzkumný provoz. Později vedl oddělení Výzkum proudění, ve kterém se realizovala aerodynamická měření parních turbín od výkonu 50 MW až do výkonu 1000 MW. Stal se členem výboru rady odborných institucí. Je nutné zmínit nejen jeho vědeckou, ale také pedagogickou činnost. Prezident republiky mu udělil medaili Za zásluhy v oblasti vědy a je držitelem ocenění Česká hlava.

Kromě konferencí pořádáme pro členy Klubu exkurze. Navštívili jsme mimo jiné Technární, Nové technologické centrum, Planetárium, Škoda Transportation s.r.o.

Exkurze členů klubu do Škoda Transportation s.r.o.

Pro inspiraci jsme absolvovali také exkurzi do závodu Stock Božkov. Také tam je k vidění řada technických zajímavostí.

Členové klubu se aktivně zúčastňují také programu Noci vědců. Jde o projekt Evropské komise a jejím posláním je popularizace vědy a techniky. Má podobu několika stovek festivalů vědy po celé Evropě a koná se každoročně poslední pátek v září. Noc vědců 2015 překonala loňský rekord v návštěvnosti. Páteční program na více než pěti desítkách míst po celé republice navštívilo přes 42 tisíc návštěvníků všeho věku.

Účastníci programu Noci vědců

Hlavním cílem je takový způsob popularizace techniky, který, zejména u mládeže, podporuje zájem o technické obory. K tomu je nutná pečlivá příprava exponátů a předváděných experimentů, která je pro mladé návštěvníky poutavá, poučná a inspirující.

Program Noci vědců je přitažlivý pro všechny věkové kategorie

Jeden z připravených experimentů ukazuje, jak lze rozsvítit maják

V současné době má klub A.S.I.-Turbostroje-Plzeň 22 členů. Zahájili jsme přípravu konference Turbostroje 2016, opět s podporou firmy Doosan Škoda Power a ve spolupráci se ZČU.

Budeme dále pokračovat v pořádání odborných přednášek a exkurzí pro členy Klubu.

Konference Turbostroje 2015 – Současné trendy při návrhu, výpočtu a zkoušení turbostrojů

Prof. Ing. Václav Cyrus, DrSc. - A.S.I. Praha

Howden CKD Compressors s.r.o., Techsoft-Engineering s.r.o. a Asociace strojních inženýrů uspořádali ve dnech 22. – 24.9. 2015 v prostorách benediktinského kláštera v Praze - Břevnově konferenci s názvem „Turbostroje 2015 - Současné trendy při návrhu, výpočtu a zkoušení turbostrojů“. Jedná se již o čtvrtou akci, jež navazuje na tři konference organizované v Praze v letech 2009, 2011 a 2013.

Na konferenci bylo prezentováno ve dvou dnech 28 referátů v 7 sekcích. Konferenci sledovalo 85 odborníků prakticky ze všech podniků a institucí zabývajících se výzkumem, vývojem a výrobou lopatkových strojů v České republice.

V úvodu konference bylo předneseno v plenárním zasedání 6 vyzvaných přednášek, které se soustředily na následující širší témata:

- 100 let výroby turbokompresorů v ČKD - Dr. P. Koška, technický ředitel Howden ČKD Compressors
- metody pro řešení interakce rotorové a statorové řady turbostrojů a „flutter“ - dr. M. Kainz, ANSYS, Německo
- nové přístupy k výpočtu polí charakteristik odstředivých kompresorů - Prof. M.V. Casey, PCA Engineers, Lincoln, Velká Británie
- dynamika plynů a její příspěvek k rozvoji lopatkových strojů – Prof. P. Šafařík, ČVUT v Praze
- některé poznatky z výzkumu nestacionárního proudění v turbokompresorech a ventilátorech – Prof. V. Cyrus, AHT Energetika
- užití moderního monitorovacího systému pro chování rotorových lopatek posledního turbínového stupně – Dr. J. Liška, NTIS, ZČU v Plzni.

Pracovníci Howden CKD Compressors ukázali ve svých přednáškách některé výsledky v následujících oblastech:

- experimentální ověření nových odstředivých kompresorových stupňů na zkušební trati vybudované na zkušební ZČU v Plzni

- návrhové programy pro vícestupňový turbokompresor
- vyhodnocovací programy pro zkoušky stupňů dle normy ASME PCT10-1997
- porovnání vypočtených a změřených aerodynamických vlastností moderních stupňů.

Prof. Casey z PCA Engineers přednesl další dvě velmi zajímavé přednášky. První pojednávala o návrhu a výzkumu vysokorychlostních miniaturních odstředivých kompresorů. Druhá byla věnována nové metodě o vlivu Reynoldsova čísla na aerodynamické vlastnosti odstředivých kompresorů.

U leteckého odstředivého kompresoru navrženém v PB Velká Bíteš a.s. byl proveden výzkum pro rozšíření stabilní práce odstředivého kompresoru s vysokým stlačením prostřednictvím obtokového kanálu. Přednášející ukázal využití simulací proudu při modelování rychlostních polí.

Velmi kvalitní referáty byly zpracovány pracovníky Doosan Škoda Power s.r.o. v oboru parních turbín. Byly zaměřeny na:

- návrh supersonických lopatkových mříží pro rotorovou lopatku posledního turbínového stupně
- vliv hřídelové ucpávkové páry na účinnost turbínového stupně
- porovnání výpočtu metodou CFD a měření transsonického proudění v lopatkové mříži ve střední části rotorové lopatky.

Firma Ekol uvedla některé výsledky výzkumu nízkotoxických spalovacích komor s užitím hybridního hořáku. Dále bylo referováno o snížení tlakové ztráty výstupního tělesa s difuzorem parní turbíny prostřednictvím změny geometrických rozměrů. Také byly uvedeny výsledky optimalizace lopatkování parní turbíny s aplikací komerčního programu ASYS.

V oboru vnitřní aerodynamiky turbodmychadl byly prezentovány výsledky řešení spojovacího kanálu nízkotlaké a vysokotlaké části turbíny na základě dat simulace proudění.

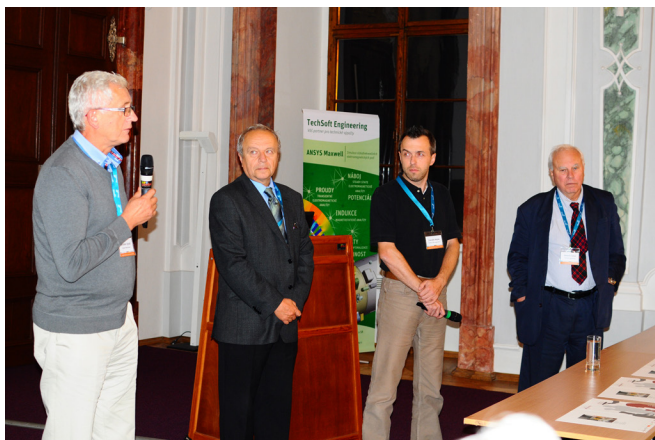
Jedna sekce byla věnována přednáškám pracovníků firmy Techsoft o aplikaci nejmodernějších metod pro stanovení pevnostního a dynamického namáhání lopatek a disků parních turbín. Byly také probírány složité otázky stability rotorů turbín a „flutteru“ v prostředí ANSYS. Bylo uveřejněno porovnání dat experimentu a numerického výpočtu v oblasti predikce životnosti oběžných lopatek vysokotlakých turbínových stupňů Doosan Škoda.

Ke každé přednášce proběhla bohatá diskuse. Součástí akce byla dvě večerní setkání ve dnech 22. a 23.9. v nádherných prostorách Břevnovského kláštera. Zde bylo možné navázat užitečné osobní kontakty. Je třeba

velmi hodnotit, že na konferenci bylo přítomno mnoho mladých odborníků. Většina z nich se aktivně zúčastňovala diskuse k předneseným referátům.

V závěrečné panelové diskusi všichni řečníci ocenili celou akci a její přínos ve stavbě lopatkových strojů. Konference byla vzorně uspořádána firmou Techsoft.

Akce byla sponzorována firmami – Polna-corp s.r.o., Howden CKD Compressors s.r.o. a Techsoft s.r.o. Referáty byly publikovány ve sborníku a na CD. Předpokládá se, že další konference zaměřená na turbostroje proběhne opět v Praze za dva roky, t. j. v roce 2017.

Ing. Synáč, Prof. Cyrus, Ing. Hejda, Ing. Tuček

120. výročí založení České matice technické (1895-2015)

Doc. Ing. Branislav Lacko, CSc. - Klub A.S.I. Brno

Seminář k 120. výročí založení České matice technické proběhl dne 20. října 2015 odpoledne v prostorách Technického muzea v Brně. Seminář uspořádala jednak ČMT ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně a s Klubem A.S.I. Brno. Seminář proběhl podle plánovaného programu:

Po zahájení semináře přednesl úvodní slovo předseda ČMT - prof. Dr. Ing. Tomáš Vampola, který charakterizovala současné aktivity a postavení ČMT. Zejména se zaměřil na nedávnou a probíhající nakladatelskou činnost, které se při současném podcenění tištěné technické literatury potýká s řadou problémů.

Na předsedu ČMT navázal hlavním referátem o historii ČMT prof. Ing. Zdeněk Caha, CSc., její minulý dlouholetý předseda. Připomněl nelehké okamžiky založení ČMT v roce 1895, její postupný rozvoj, dobu jejího nepřehlédnutelného postavení za první republiky i svízelné současné postavení, které je podobně problematické jako u ostatních neziskových organizací v ČR. Uvedl, že za dobu 120 let ČMT úspěšně plní svůj cíl – vydávat a rozšiřovat původní českou technickou literaturu, kdy vydala téměř 500 spisů v celkovém nákladu přes 1,6 milionů výtisků.

Podrobněji připomněl, že Českou matici technickou založili vlastenecky smýšlející čeští profesori, inženýři a podnikatelé jako zájmovou neziskovou organizaci, která by podnítila rozvoj české technické literatury. Zakládací listinu podepsali mezi jinými prof. J. Šolín, prof. K. Perlík, Ing. J. Tille, Ing. J. Mareš, podnikatelé Ing. F. Křížík, fa Ringhoffer. Zakládajícími členy se stalo více než 100 profesorů a učitelů vysokých a středních škol, pracovníků a podnikatelů z oborů stavitelství, architektury, strojírenství, elektrotechniky, zemědělství a dalších oborů. Tato pozornost, kterou tehdejší česká národní akademická i podnikatelská veřejnost věnovala vzniku ČMT, kontrastuje s vlažným zájmem, či dokonce nezájmem současné společnosti.

Po svém založení si ČMT získala svou činností velkou vážnost mezi techniky i ve veřejnosti. Úzce spolupracovala zejména s Českým vysokým učením technickým, se Spolkem inženýrů a architektů, s Jednotou českých matematiků a fyziků, s Elektrotechnickým svazem československým, Československou chemickou společností, se Spolkem československých zeměměřičů, apod. Z původních 377 členů v roce 1895 se členská základna trvale zvětšovala, v roce 1949 dosáhl počet členů přes 23 000. Od roku 1953 byla totalitním režimem vydavatelská činnost soustředěna ve Státním nakladatelství technické literatury Praha a spolková činnost ČMT byla zatlačena do pozadí. Přitom kartotéka členů ČMT se stala základem Klubu čtenářů technické literatury. Počet členů ČMT pak trvale klesal až na necelých 500 v roce 1990. Po rozpadu SNTL se ČMT v roce 1991 rozhodla opět plnit své původní poslání a vydávat samostatně nebo ve spolupráci hodnotnou a levnou technickou literaturu.

Součástí semináře byla i výstavka s ukázkami knih, vydaných s podporou ČMT.

Účastníkům semináře byla po jeho skončení umožněna vedením Technického muzea bezplatná prohlídka všech jeho technických expozic v budově Královo Pole.

Prof. Zdeněk Caha při své přednášce. Současný předseda ČMT prof. T. Vampola za předsednickým stolem.

Konference ARAP 2015

Doc. Ing. Branislav Lacko, CSc. - člen A.S.I. Brno a ČMSA

Tradiční konference odborníků automatizace ARAP (Automatizace, regulace a procesy) pokračovala svým už 11. ročníkem na ČVUT v Praze ve dnech 24.-25. listopadu 2015. Letos byla tématicky zaměřena na novinky v automatizaci jak z oblasti praxe, tak z oblasti výuky.

Dlouholetým cílem konference je spojit možnosti a zájmy akademické a realizační sféry při uplatňování novinek v automatizaci. Proto náplň konference tvořilo pět tématických okruhů:

- Prezentace firem se zaměřením na inovace a s nimi spojené aplikace vlastních produktů nebo provozních zkušeností z nově nainstalovaných technologií s pokročilým řízením. Vítány jsou přehledové přednášky specialistů z praxe zaměřené na vývojové trendy v oblastech jejich dlouholeté specializace.
- Prezentace z akademické sféry s orientací na praktické aplikace tak, aby ukázaly, jak by prezentovaná teorie mohla být užitečná nebo jak je už aplikována v praxi
- Tutoriálová sekce s informacemi o vhodném postupu a vysvětlením nové terminologie pro zájemce o inovace v automatizační technice při sjednávání nových dodávek
- Zkušenosti a nové postupy uplatňované při tréninku praktických dovedností, ať už ve školních laboratořích nebo firemních školicích střediscích
- Volně přihlášené referáty (obecně všech na zajímavá řešení aplikačních problémů z oblasti automatizace).

K účasti na konferenci, ať už aktivní nebo pasivní, se přihlásila řada odborníků automatizace. Slavnostního zahájení konference, kterou otevřel dlouholetý předseda organizačního výboru konference prof. Ing. B. Šolc, CSc. z ČVUT Praha, se zúčastnil i děkan strojní fakulty ČVUT prof. M. Valášek, DrSc.

Úvodní přednášku na téma „Industry 4.0 i Průmysl 4.0 podporují kybernetickou revoluci“ přednesl prof. Ing. V. MAŘÍK, DrSc. z Českého institutu pro informatiku, robotiku a kybernetiku

při ČVUT Praha. Na jeho přednášku navázal pan Christian RÜHMKORF z Česko-německé obchodní a průmyslové komory referátem „ČR na cestě k průmyslu 4.0 - od myšlenky ke strategii“. Přehledové přednášky doplnilo vystoupení Ing. O. PACLÍKA, CSc. za Svaz strojírenské technologie.

Na tyto přednášky, ve kterých byl zdůrazněn význam konceptu Industry 4.0 pro evropský světový průmysl, navázala vystoupení firem, které popisovaly svoje technické prostředky a řešení, která lze využít pro realizaci pokročilých kybernetických systémů v automatizaci (Beckhoff, Siemens, Compass, SIDAT, UniControls, ZAT, Endress+Hauser, TECO, Humusoft, Lego, FESTO).

V prvním i druhém dni konference prostřídala referáty jednotlivá vystoupení pracovníků našich vysokých škol (ČVUT Praha, VŠB Ostrava, VUT Brno, ZČU Plzeň, ČZU Praha, TUB Zlín), která se věnovala problematice výchovy odborníků, schopných navrhovat a realizovat automatizované soustavy v rámci konceptu Industry 4.0. K tomuto problému se vyjádřil také PhDr. M. Mostýn ze Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Konference a aktuální témata realizace evropského konceptu čtvrté průmyslové revoluce Industry 4.0 rozhodně přispěly k tolik potřebné prezentaci a výměně názorů i zkušeností mezi našimi vysokými školami i průmyslem.

Z konference byl vydán sborník referátů a řada z nich bude prezentována v časopisech AUTOMA, Control Engineering, MM Průmyslové centrum, ATP Journal a Technický týdeník, které byly mediálními partnery konference. Z odborných společností podpořila konferenci Českomoravská společnost pro automatizaci.

ZPRÁVY Z ČINNOSTI A.S.I.

Zasedání Senátu A.S.I. dne 5.11.2015 v Liberci

Toto zasedání se konalo ve firmě Modelárna LIAZ Liberec, na pozvání ředitele doc. Ing. Vojtěcha Pražmy, CSc. Na programu byla jako obvykle dopolední prezentace hostitelské firmy s exkurzí a po obědě v závodní jídelně vlastní odpolední jednání senátu. Jednání se zúčastnili senátoři: F. Kulovaný, Z. Caha, J. Campr, L. Chytka, Č. Kameš, J. Michele, K. Páral, L. Rus a F. Vdoleček, spolu se zástupci výboru. Pozvánka byla rozeslána s měsíčním předstihem, přesto účast senátorů byla malá a hodně se jich omluvilo (z pracovních a jiných důvodů). Zato zvácí motto „firma je uznávaným a inovačním pracovištěm, zaměřeným na výrobu nástrojů a přípravků pro automobilový průmysl“, se plně naplnilo.

Z původní modelárny, založené v roce 1907, nový majitel Ing. Pražma, po privatizaci a technologické přestavbě v roce 1996, vytvořil moderní firmu, se špičkovým technologickým vybavením a vysoce kvalifikovaným personálem. Firma spolupracuje na výzkumných projektech v rámci ČR a zemí EU. Vypracovala se na dodavatele nástrojů a přípravků pro evropské i světové automobilky. Odborníci firmy se dohovoří 4 světovými jazyky a jazykové výuce zaměstnanců je věnována velká péče. Viděli jsme firmu budoucnosti, např. unikátní 3D tiskárnu písku. Zde se tisknou pískové formy bez modelového zařízení, rozměry až 1800x1000x700 mm, s přesností $\pm 0,3$ mm (zrnitost písku 0,19 mm).

Při jednání senátu jsme ještě využili diskuzi s Ing. Pražmou a vyslechli přednášku o řízení výroby. Za výbor A.S.I. jsem podával informaci o naší činnosti od posledního zasedání na jaře, ve firmě Tajmac Zlín. Připomněl jsem oslavy založení A.S.I. a SIA. Též bylo vzpomenu to založení senátu v roce 1994 (24.3., první senátoři zvoleni na valné hromadě asociace 12.2., prvním předsedou byl Ing. Miroslav Grégr, tehdy GR DESTA Děčín). Na jednání v Liberci jsme mohli gratulovat přítomným senátorům

Ing. Karlu Páralovi a prof. Ladislavu Rusovi, kteří jsou v senátu od jeho založení. V závěru jsem znovu apeloval na senátory, aby se snažili navrhnout a získat do svého středu mladší a v aktivní službě ředitele dalších podniků a mladší členy do výboru A.S.I. Abychom si připravili dobré nástupce. Ing. Pražmovi bylo vysloveno velké poděkování za jeho úspěšnou činnost a za vynikající exkurzi. Další jednání senátu se plánuje na duben 2016.

Ing. Josef Vondráček

TECHNICKÉ ÚTERKY V 1. POLOLETÍ 2016

A.S.I. a S-klub strojní fakulty ČVUT

vás zvou na přednášky, které se konají v Praze 1x / měsíčně v úterý v kongresovém sále FS od 15,- hodin. Vstup volný.

- 12. ledna *Miroslav Voráček:*
Specifika pístových a proudových motorů a jejich vliv na letecký provoz
- 2. února *Ing. Petr Měšťánek, Ph.D.:*
Oběžná turbínová lopatka pro vysoké protitlaky
- 1. března Průmysl 4.0
- 5. dubna Cestování vesmírem
- 3. května Zkušenosti VŠ Škoda Auto
- 7. června Plány a vize pražské techniky

SPOLEČENSKÁ KRONIKA ČLENŮ ASI

Vzpomínka na Ing. Karla Engliše, EUR ING

Počátkem října t.r. jsme se ve strašnickém krematoriu spolu s rodinou, početnou delegací pracovníků firmy z Vysočiny a dalšími smutečními hosty rozloučili s inženýrem Karlem Englišem. Zemřel po dlouhé těžké nemoci 29. září 2015 ve věku 74 let. Poznali jsme ho jako dlouholetého člena hlavního výboru A.S.I., vynikajícího odborníka v oblasti zařízení pro manipulaci s materiálem, projektanta, podnikatele a hlavně čestného a pracovitého člověka.

Karel Engliš se narodil ve válečném roce 1941 a své dětství prožil na Českomoravské vysočině doslova mezi stroji a technickým zařízením ve firmě svého otce, které jej obklopovaly. Tedy vztah k technice byl pro něj zcela přirozeným. Ve slohovém cvičení ve třetí třídě, ve kterém měl sdělit, čím by chtěl být, napsal, že bude konstruktérem strojů. Nikdy o ničem jiném neuvažoval a konstruktérem se stal. První polypový drapák modeloval ve svých 12 letech a první „Zlepšovací návrh“ podal ve svých 15 letech v tehdejší AZKG Praha, kde byl v učení.

V jeho vývoji hrály zásadní roli poúnorové persekuce – Karel Engliš byl vnukem prof. Karla Engliše, národohospodáře, ministra financí v několika vládách první republiky, guvernéra Národní banky a v roce 1947 krátce rektora Karlovy univerzity. Tehdejší režim vytvořil systém, který mu měl znemožnit jakékoli studium, nesměl být přijat ani do učení! V této situaci zcela přirozeně jednal způsobem, který mu dal do vínku jeho děd. Vyučil se „na černo“ v tehdejší OUSPZ 18 při AZKG Praha, kde po vyučení pracoval a po večerech studoval průmyslovou školu a pak po absolvování vojenské služby u PTP i rovněž dálkově vysokou školu, kterou dokončil až v roce 1972 s významným. Prostě musel všem dokázat, že ho žádné persekuce nepokojí.

V roce 1968, kdy se situace poněkud uvolnila, se mu podařilo získat místo konstruktéra v podniku Stavební stroje Zličín. Do té doby nemohl získat místo jiné, než dělnické. Ve Stavebních strojích Zličín se vypracoval na pozici vedoucího vývojového pracovníka, což byl opět limit, kontrolovaný tehdejší mocí. Ve stavebních strojích pracoval v odboru vývoje až do roku 1990. Po listopadu 1989 se ihned osamostatnil jako konstruktér a jeho konstrukční a inženýrská kancelář navázala na jeho dřívější tvůrčí činnost ve Stavebních strojích Zličín.

Později, kdy v rámci restituce získal malou část z otcovy firmy, se rozhodl, že bude tvořit a také vyrábět. Ve Velkém Tresném na Českomoravské vysočině založil v roce 1995 firmu UNIMAN ENGLIŠ, s.r.o., zaměřenou do oblasti manipulačních strojů a zařízení. Firma získala své místo na náročném domácím i zahraničním trhu díky invenci svého zakladatele a ředitele především inovativními návrhy a realizacemi individuálních zakázek, zejména zdvihadcích zařízení a uchopovací techniky. Přispěla tak i nemalou měrou k zvýšení zaměstnanosti v regionu.

Ing. Karel Engliš byl vzácným příkladem člověka, jehož pevný morální charakter a odhodlání věnovat svůj talent strojímu inženýrství nedokázala zlomit ani člená persekuce komunistického režimu vedená proti jeho rodině

i jemu samotnému. Přes nesmírné překážky, které musil překonat na své cestě ke vzdělání a profesnímu uplatnění si zachoval životní optimismus a laskavý vztah ke svým bližním. Prokázal přitom neobyčejnou vnitřní morální sílu a odolnost, když musel již od dětských let podstoupit osobní zápas se zruďným totalitním komunistickým režimem, který se neštítel svůj třídní boj, mstu a nenávist přenést i na děti. Ing. Engliš prokázal již od svého mládí a zejména při svém dálkovém studiu na Fakultě strojní ČVUT v Praze vynikající inženýrský talent a tvůrčí schopnosti, které tvůrčím způsobem uplatnil ve své práci v typicky strojařském oboru, kterým jsou transportní a mechanizační zařízení. Byl opravdovým inženýrem schopným tvůrčím způsobem aplikovat teorii při návrhu nových strojů s cílem pro jejich provozní vlastnosti, při využívání moderních technologií a výrobních metod. Ve své životní práci jako konstruktér a projektant navrhl a vyvinul celou řadu strojů unikátní konstrukce a koncepce s vysokou užžitnou hodnotou a parametry. Svoji činností tak přispěl významně k rozvoji oboru manipulační techniky.

Ing. Engliš patřil mezi ty inženýry, projektanty a malé a střední podnikatele, kteří jsou skutečnými tvůrci nových hodnot a přispívají k rozvoji českého průmyslu. Vynikající inženýrská práce a odborná profesní kvalifikace byly uznány mimo jiné i udělením evropského profesního titulu EUR ING Evropskou federací národních inženýrských asociací FEANI. Ing. Karel Engliš byl i přes své pracovní vytížení a po dobu, kdy byl zdrav, aktivním členem výboru Asociace strojních inženýrů. V roce 2011 obdržel nejvyšší ocenění A.S.I., medaili Leonarda da Vinci.

Jeho odchod je bolestnou ztrátou nejen pro jeho rodinu a naši asociaci, ale také pro firmu, kterou až do poslední chvíle řídil.

Čest jeho památce.

*doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING, AFAIAA
prezident A.S.I.*

Václav Daněk – osmdesát pět let

V tomto roce se dožívá významného životního jubilea inženýr Václav Daněk, CSc., zakládající člen asociace A.S.I. a jejího výboru a dlouholetý tajemník výboru – od r. 1992 do loňska.

Jubilant se narodil 3. srpna 1930 ve Lhotě u Skutče na Českomoravské vsočině, jako syn rolníka. Protože mu učarovaly stroje vyučil se strojním zámečníkem, v letech 1946 – 50 pak vystudoval Střední průmyslovou školu strojnickou v Mladé Boleslavi. A v letech 1950 – 54 studoval na Strojní fakultě ČVUT specializaci Tepelné turbíny u profesora Miškovského. Protože z politických důvodů nemohl dostávat stipendium, našel si práci v ČKD Stalingrad, jako zkušební technik ve zkušebně napájecích čerpadel, parních turbín a turbokompresorů. Byly to krušné roky studia: v noci zkušebna v ČKD, ve dne přednášky na technice. Po skončení inženýrského studia se přihlásil do vědecké aspirantury, zaměřené na proudění v radiálním stupni při vysokých Machových číslech. Po ukončení aspirantury se Ing. Daněk, CSc. stává postupně vývojovým pracovníkem a pak vedoucím zkušeben ČKD Kompresory. V letech 1968 – 69 byl pověřen funkcí hlavního inženýra závodu ČKD Kompresory. Ale jeho odmítavý postoj ke vstupu vojsk a k politice KSČ vedl na dlouhou dobu k jeho odvolání z vedoucích funkcí. Pracoval tehdy jako samostatný vědecký pracovník. Teprve v roce 1980 byl znovu jmenován vedoucím oddělení aerodynamického výzkumu. Zde pokračuje ve spolupráci s externími pracovišti a školami, prosazuje ve vnitřní aerodynamice nové metody experimentálního zkoumání proudění a jeho interakce s kanály lopatkových strojů.

Organizuje semináře a konference, pracuje ve Společnosti pro mechaniku při ČSAV a ve Výboru ČSVTS. Po roce 1989 pracuje ještě krátce jako vedoucí odboru výzkumu a dostává nepopulární úkol snižování stavu zaměstnanců. V roce 1991, v 61 letech a po 40 letech práce v ČKD, odchází do důchodu.

Brzy se zapojuje do ustavení nové organizace Asociace strojních inženýrů, kde je činný dodnes. Za svoji práci obdržel od A.S.I. medaili Leonarda da Vinci a letos na oslavách 25. výročí A.S.I. obdržel Čestné uznání. Jak uváděl jeho blízký spolupracovník prof. Ing. Antonín Liška, CSc. v roce 2006 (Bulletin č. 36), je Ing. Daněk „člověk přímý, pracovitý a houževnatý, mimořádně technicky nadaný, který navíc dovede jednat s lidmi“. Do dalších let mu přejeme hodně zdraví a rodinné pohody a jeho velikých zkušeností ve Výboru Asociace využijeme.

Prof. Ing. Stanislav Holý, CSc. osmdesátníkem

V tomto roce, 11. srpna, prof. Holý oslavil životní jubileum – 80 let. Pro nás, strojní inženýry je Ing. Stanislav Holý nejenom vynikajícím odborníkem ve strojírenství, ale také bývalým dlouholetým členem výboru A.S.I. a jeho prvním předsedou (1991 – 2003). Patří spolu s profesory Strojní fakulty ČVUT – Ing. Hanzlem, rektorem školy a Ing. Liškou, k zakladatelům Asociace strojních inženýrů. Byl u toho, když se v letech 1990 – 91 utvářelo Programové prohlášení, Stanovy a organizace se evidovala na Ministerstvu vnitra a na Statistickém úřadu. A v dalších letech se jako předseda

podílel na přípravě velkých mezinárodních akcí v ČR, za spoluúčasti A.S.I. Stál v čele organizačního výboru konferencí Danubia – Adria o experimentální mechanice, konaných v ČR (1993, 2000, 2008). Zastupoval naši A.S.I. v Asociaci inovačního podnikání. Obdržel čestnou medaili Leonarda da Vinci a čestná uznání naší Asociace v letech 2003 a 2015. Profesor Holý obdržel za svoji odbornou a pedagogickou činnost stříbrnou Felberovu medaili FS ČVUT. V roce 2007 získal ocenění Award of Merit, evropské asociace EURASEM (Evropská asociace experimentální mechaniky), a to na světovém kongresu ICEM 13, v Řecku.

Stanislav Holý se narodil roku 1935 v Praze a po absolvování gymnázia v roce 1953 nastoupil ke studiu na FS ČVUT. Profesor Šolín z Katedry pružnosti a pevnosti mu nabídl místo pedagogického asistenta. Počátkem 60. let Ing. Holý vystudoval další vysokou školu, Elektrotechnickou fakultu, kde získal cenné zkušenosti z oboru měřicí a řídicí techniky. V roce 1967 odešel do VÚ JE koncernu Sigma a věnoval se výpočtům primárního okruhu JE A1. Tím se rozvinula jeho spolupráce s průmyslovými podniky i výzkumnými ústavy. Po třech letech se vrací na Strojní fakultu. V roce 1972 obhájil kandidátskou dizertační práci a následně podal habilitační práci, kterou obhájil v roce 1979. Roku 1991 bylo zahájeno profesorské řízení a v roce 1997 byl doc. Holý jmenován profesorem pro obor mechanika tuhých a poddajných těles. Jak uvádí prof. Milan Růžička (viz Strojář 2015), pedagogická činnost profesora Holého byla spojena zejména s přednášením v předmětech, zaměřených na pružnost a pevnost, experimentální metody analýzy deformací a napětí, mezni stavy kovových a kompozitových konstrukcí, i předměty v oboru biomechaniky. Vedle své mateřské fakulty profesor Holý přednášel na mnoha zahraničních školách. V letech 1993 – 2003 na švédské univerzitě v Kristianstadu, na italské univerzitě v Bologni, na VŠ ve Vídni aj.

Prof. Holý je stále aktivním akademickým pracovníkem, vědcem a pedagogem, byť jen na malý úvazek. Je rovněž aktivním členem Asociace strojních inženýrů a jsme rádi, že jeho rad a bohatých zkušeností můžeme i nadále využívat.

Jubileá členů v roce 2016 Klub Praha

Březen

Prof. Ing. Jiří Dunovský, CSc.	(80)
Ing. Vratislav Šulc, CSc.	(75)
Prof. Ing. Petr Zuna, CSc.	(75)

Duben

Ing. Olga Ubrá, DrSc.	
Prof. Ing. Věra Voštová, CSc.	
Ing. Marek Babuška, CSc.	(60)
Doc. Ing. Josef Hofman, DrSc.	(85)
Ing. Jan Pacák, CSc.	(70)

Květen

Doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc.	(80)
-------------------------------	------

Červen

Ing. František Anderle, CSc.	(75)
Ing. Jan Havelka	(80)
Ing. Zdeněk Pernica	(75)

Červenec

Doc. Ing. Ladislav Šubrt, CSc.	(80)
--------------------------------	------

Srpen

Ing. Václav Foltá, CSc.	(90)
-------------------------	------

Říjen

Doc. Ing. Bohumil Hála, CSc.	(70)
------------------------------	------

Listopad

Ing. Josef Bráblík, CSc.	(90)
Ing. Radko Hejzlar	(85)
Ing. František Kulovaný	(70)

Životní jubilea členů klubu Brno v roce 2016

Podle údajů členské kartotéky brněnského klubu A.S.I. se v roce 2016 dožívají významných životních výročí následující aktivní členové:

Ing. Olga DAVIDOVÁ, Ph.D.	Brno
---------------------------	------

50 let:

Ing. Zdeněk VOJÁČEK	Brno
---------------------	------

60 let:

Ing. Luboš NEVĚDĚL	Nosislav
Jaromír DVORAN	Třebíč

65 let:

Doc. Ing. Stanislav BEER, CSc.	Brno
--------------------------------	------

70 let:

Doc. Ing. Alois FIALA, CSc.	Brno
-----------------------------	------

Ing. Miroslav Holý	Mohelno
--------------------	---------

75 let:

Doc. Ing. Petr KMOCH, CSc.	Brno
----------------------------	------

90 let:

Doc. Ing. Zdeněk SLÁDEK, CSc.	Brno
-------------------------------	------

Výbor klubu přeje všem pevné zdraví do mnoha dalších let, hodně pracovních úspěchů i pohody v osobním životě a děkuje za jejich dosavadní práci pro Asociaci strojních inženýrů.

Rejstřík obsahu Bulletinů 2015

Obsahové články

Jubilejní konference ARAP 2014	(61)
Vývoj dokumentace NTD A.S.I.	(61)
Park pro mládež VIDA! v Brně	(62)
Nedostatek použitelných techniků	(62)
Projekt „Technické mateřské školy“	(62)
VUT 051 RAY, elektricky poháněný letoun	(62)
Setkání odborníků z oblasti nedestruktivního zkoušení	(62)
Konference Turbostroje 2015	(63)
Konference ARAP 2015	(63)

Z historie

Sto let výroby turbokompresorů v ČKD	(61)
Dvojitě jubileum zakladatele kybernetiky	(61)
Výroba zemědělských strojů v Blansku	(62)
Technické muzeum Brno, výročí ADA 200	(62)
120. výročí založení ČMT	(63)

Z činnosti A.S.I.

Shromáždění zástupců, 3/2015 Plzeň	(62)
Zasedání senátu, 4/2015 Zlín	(62)
Činnost klubu Brno v r. 2014	(62)
Slavnostní zasedání k založení A.S.I. a SIA	(63)
Úvodní slovo Daniela Hanuse	(63)
Klub Brno – 25 let	(63)
Klub Turbostroje Plzeň – 16 let	(63)
Zasedání senátu, 11/2015 Liberec	(63)

Společenská kronika

Vzpomínka na Ing. Jiřího Prokopa, CSc.	(62)
Vzpomínka na Ing. Karla Engliše	(63)
Ing. Václav Daněk, CSc. - osmdesátpět let	(63)
Prof. Ing. Stanislav Holý, CSc. osmdesátníkem	(63)

Autorský rejstřík

BENCALÍK Karol	(62)
BRODSKÝ Jan	(61)
CYRUS Václav	(63)
DANĚK Václav	(61)
HANUS Daniel	(63)
HORÁK Marek	(62)
JUNEK Lubomír	(61)
LACKO Branislav	(61, 62, 63)
MAZAL Pavel	(62)
MICHELE Jiří	(62)
SYNÁČ Jaroslav	(63)
ŠÍDLO Pavel	(61)
VDOLEČEK František	(63)
VLČKOVÁ Blanka	(63)
VOJÁČEK Zdeněk	(62)
VONDRÁČEK Josef	(63)

Z historie A.S.I. 1990 - 2015

Prof. Němec, Ing. J. Maštovský

Zasedání výboru, zleva F. Vdoleček, J. Slavík, J. Macek, R. Zbožínek, V. Daněk

Před přednáškou: zleva J. Brousil, A. Liška, J. Šafář, V. Daněk, J. Maštovský

Gratulace k jubileu R. Zbožíňka: zleva B. Lacko, J. Havelka, F. Pešlová, R. Zbožínek, O. Ubrá, V. Daněk

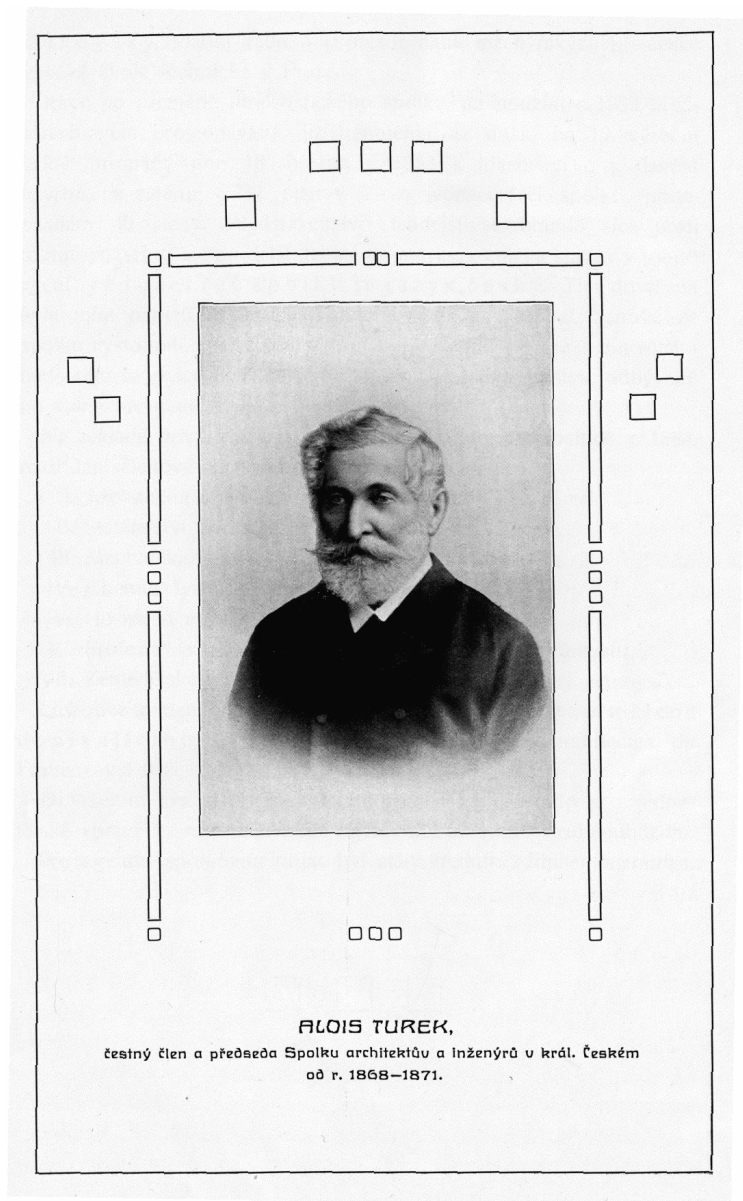

Z exkurze před zasedáním senátu – Brno Královopolská, r. 2011

Ze zasedání výboru – s optimismem do dalších let

Z historie SIA 1865 - 2015

Druhý předseda Spolku architektů a inženýrů v království Českém